

RIANT WONEN
IN RIJSBERGEN

*de groene
kamers*

Beeldkwaliteitsplan

Beeldkwaliteitsplan

Inhoud

Inleiding	p.2
Stedenbouwkundige opzet	p.4
Inrichting openbare ruimte	p.5
Architectonische uitgangspunten	p.7
- bouwmassa's	p.8
- gevelelementen	p.9
- materialisatie	p.10

Beeldkwaliteitsplan

Inleiding

In dit Beeldkwaliteitsplan (BKP) is beschreven welke identiteit voor De Groene Kamers gewenst is en hoe deze bereikt kan worden.

Allereerst wordt de motivatie van deze identiteit uiteengezet. Vervolgens wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- de stedenbouwkundige opzet,
- de inrichting van de openbare ruimte,
- de architectonische uitgangspunten

Identiteit en ambitie

Voor de architectuur van De Groene Kamers is gekozen voor de zogenaamde 'Vlaams landelijke' stijl. Een stijl die is geïnspireerd op de dorps bebouwing in Vlaanderen en die zich kenmerkt door een afwisselende architectuur in diverse materialisering. De basis is wel dat deze stijl een historische uitstraling heeft die zich duidelijk onderscheidt van de karakteristieke Hollandse architectuur. De signatuur is herkenbaar aan kleinschalige, gevarieerde bouwmassa's in verschillende soorten baksteen en verschillende kleuren dakpannen, maar altijd met veel oog voor detail, een hoge kwaliteit van materialen en een ambachtelijke, degelijke en duurzame detaillering.

De ligging van de Groene Kamers aan de dorpsrand, de gewenste variatie in het straatbeeld en de inpassing in het groene karakter van de wijk zijn de reden om voor deze Vlaams landelijke stijl te kiezen.

Een bijkomende reden is de ligging van Rijsbergen; de regio heeft van oudsher een duidelijke oriëntatie op Vlaanderen, meer dan op 'Holland'. Om deze oriëntatie te benadrukken is deze stijl als goede referentie naar Vlaanderen hier goed op zijn plaats.

De bedoeling van deze sfeer is een karaktervolle uitstraling die goed past in de omgeving. Een gevarieerde en boeiende woonbuurt, waarin elke bewoner zijn eigen huis kan herkennen en die door de uitgesproken sfeer een samenhangend geheel vormt. Het evenwicht tussen de verscheidenheid en de samenhang in de architectuur is bepalend voor het slagen van deze ambitie. Dit BKP is dan ook bedoeld om de samenhang te waarborgen maar ook de ruimte te bieden om individualiteit een kans te geven.

Verscheidenheid in architectuur

De gewenste sfeer is in dit BKP geïllustreerd aan de hand van referentiebeelden. Tevens zijn ze bedoeld als inspiratie om de dorps, landschappelijke samenhang in De Groene Kamers te waarborgen.

De gevarieerde architectuur en architectonische uitgangspunten in dit BKP zullen bijdragen aan de levendigheid van de buurt.

Referenties 'Vlaams landelijke stijl'

Referenties 'Dorps en landschappelijk'

Richtlijnen beeldkwaliteit

Referenties 'Vlaams landelijke stijl'

< Verscheidenheid in architectuur >

Referenties 'Dorps en landschappelijk'

Groene kamers geven samenhang, structuur en bepalen sfeer

Verkaveling: verschillende sferen

Stedenbouwkundige opzet

Uitgangspunt: het stedenbouwkundig plan

Het stedenbouwkundig plan, zoals vastgelegd in het visiedocument, laat een structuur zien die bijdraagt aan de samenhang van de woonbuurt.

De groenelementen, die samen 'de groene kamers' vormen, bepalen mede het straatbeeld. De architectuur van de woningen en de inrichting van de voortuinen door uniforme hagen zullen het beeld van 'de groene kamers' te versterken.

De verkaveling geeft aan de andere kant ook aanleiding voor verschillen in sfeer:

1. Aan de zuidzijde liggen vrijstaande woningen aan de doorgaande weg richting Etten-Leur. Deze woningen zijn de eerste kennismaking met De Groene Kamers en zullen in sfeer en beeld een aantal kenmerken van de woonbuurt laten zien. Maar tegelijkertijd maken ze deel uit van de lintbebouwing langs de weg, die hier divers en individueel van karakter is en afneemt in dichtheid naar het noordwesten toe. Langs de Ettenseweg zijn woningen in zowel de vlaams-landelijke stijl als dorps-landelijke stijl toegestaan.

De beeldkwaliteit en architectuur van deze woningen zal zich met name richten op de lintbebouwing. Het groene karakter van de erfbeplanting en de massavorm van de woningen zullen hierop afgestemd moeten worden.

2. In het middengebied is de sfeer van 'de groene kamers' het meest bepalend. Aan weerszijden van de straat bepalen de nieuwe woningen het beeld. Hier is eenheid in architectuur en verscheidenheid in expressies van groot belang. In het middengebied wordt de vlaams-landelijke stijl voorgeschreven. De groenelementen bepalen mede de sfeer, die een meer intiem, beschermt karakter zal hebben dan aan de randen.

3. Aan de noordzijde is de natuurlijke afronding van de buurt bepalend. Om eenheid te creëren zijn enkel woningen in de vlaams-landelijke stijl toegestaan. De woningen bepalen, samen met de groen- en waterelementen, de uitstraling van de nieuwe dorpsrand. Vanuit de buurt zelf zullen de confrontatie met de weidsheid van het agrarische landschap en het uitzicht een belangrijke rol spelen.

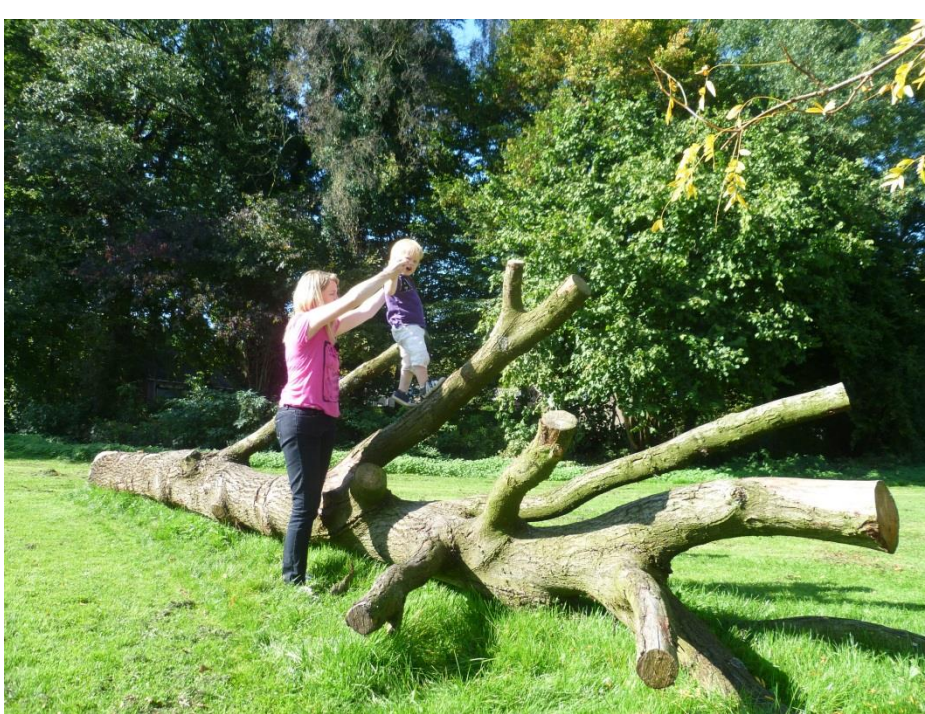
Inrichting openbare ruimte

Groen

De dorpse landschappelijke sfeer vraagt om een natuurlijke inrichting van de openbare ruimte. De Groene Kamers bepalen het beeld. De beplanting heeft een informeel, speels karakter en dient aansluiting te vinden bij het landelijke dorpse karakter waarin solitaire bomen van diverse, inheemse soorten zijn opgenomen. Incidentele glooiingen kunnen voorkomen. Uiteraard is er in het plan ruimte voor informele natuurlijke speelvoorzieningen.

Water

De overgang naar het open, veelal agrarische buitengebied wordt gevormd door een natte groenzone die zorgt voor waterberging waarbij per seizoen wisselende vegetatie zal ontstaan, goed voor flora en fauna.

Inrichting openbare ruimte

Erfafscheidingen

De erfafscheidingen die grenzen aan de openbare ruimte hebben een groene uitstraling. De voortuinen zijn voorzien van lage hagen van beuken of berken (haagbeuk) in groene of rode variant. De hoogte bedraagt maximaal ca. 80 cm. Waar achtertuinen grenzen aan de openbare ruimte zijn deze voorzien van overeenkomstige hagen, met een hoogte van maximaal 200 cm. Ter plaatse van de entreepaden, opritten of beëindigingen en hoeken kunnen eventueel gemetselde penanten worden toegepast, in overeenkomstige hoogte als de hagen. Tussen de penanten kunnen toegangshekjes worden aangepast, uitgevoerd in staal of hout, in een uitvoering die past bij de architectuur van de woning.

Bestratingen

De straten in De Groene Kamers hebben een dorps karakter. Alleen langs de hoofdonthoudingsstraat en de Ettenseweg ligt een voetpad dat iets hoger ligt dan de rijbaan. De overige straten hebben een voetpad op niveau van de rijbaan. Hierbij heeft het langzame verkeer de overhand. Voor de rijstroken worden gebakken klinkers en/of betonstraatstenen, kleur paarsrood, toegepast. Molsgoten worden eveneens in dezelfde bestrating uitgevoerd. Loopstroken, voetpaden en woningtoegangspaden ter plaatse van de rijwoningen worden uitgevoerd in bij de rijstrook passende bestrating. Parkeerstroken langs de rijbanen, haaks of langs, worden in open bestrating uitgevoerd ter ondersteuning van het groene kamer principe. Door de groenzones worden struipaden aangelegd in halfverharding.

Rijstroken natuurlijke uitstraling gebakken klinkers en/of betonstraatstenen

Referentiebeeld bestrating

Loopstroken betonklinkers of -tegels

Struipaden halfverharding

Architectonische uitgangspunten

Architectuur: samenhang en variatie.

De architectuur van de woningen zal inspelen op de genoemde stedenbouwkundige uitgangspunten, om de samenhang van het totaal en de variatie in sferen te versterken en te waarborgen. De Vlaamse, landelijke stijl zorgt voor een herkenbaar beeld. Dit wordt bereikt door kenmerken van de vorm van de **bouwmassa's**, de **gevelementen** en de **materialisering**.

Referenties gevarieerde architectuur in dorpse stijl

Architectonische uitgangspunten

Bouwmassa's

Samenhang

De woningen zijn afgedekt met kappen in de vorm van zadeldaken. Schilddaken kunnen voorkomen langs de Ettenseweg mits passend in de dorps-landelijke sfeer. Aankappingen of lagere dakschilden kunnen een geringere dakhelling hebben. Samengestelde massa's en aankappingen zijn aanwezig, maar de hoofdmassa is altijd herkenbaar. Overstekken zijn nauwelijks aanwezig, een eenvoudige mastgoot zorgt voor de overgang naar de kap. Eventuele overstekken zijn enkel toegestaan mits verfijnd vormgegeven, zonder zware dakrand.

Topgevels zijn vaak voorzien van een bekroning in de vorm van bv. een (schijn)schoorsteen. Grote schoorstenen, passend in de stijl, worden aangemoedigd. De kopgevels zijn uitgevoerd als doorgestoken gevel of met gevelpannen. Betimmerde overstekken komen alleen voor als ze passen in het beeld. Garages, bergingen, veranda's kunnen worden voorzien van een plat dak, grotere aanbouwen worden bij voorkeur voorzien van een kap.

Variatie

Een afwisseling van langskappen en topgevels zorgt voor accenten op belangrijke plaatsen in het plan. Een lagere goothoogte van aanbouwen geeft een landelijker beeld.

Maatvoering hoofdmassa's

1. Ettenseweg: goothoogte maximaal 6 m, nokhoogte maximaal 10,5 m
2. Binnengebied: goothoogte maximaal 6 m, nokhoogte maximaal 11 m
3. Randzone: goothoogte maximaal 5 m, nokhoogte maximaal 10 m.

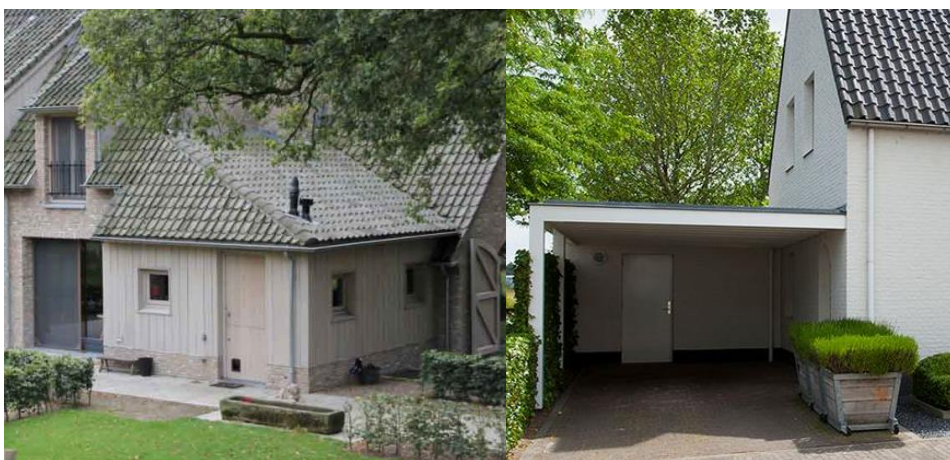
Voor de woningen aan de Ettenseweg is de kaphelling vrij. Voor het binnengebied en de randzone is de kaphelling van de hoofdmassa's minimaal 45°. De kaphelling van aanbouwen, aankappingen of geknikte lagere dakdelen kan minder zijn, minimaal circa 25° en passend bij de hoofdmassa.

Referenties kappen

Referenties topgevels

Referenties aanbouwen en garages

Architectonische uitgangspunten

Gevelelementen

Samenhang:

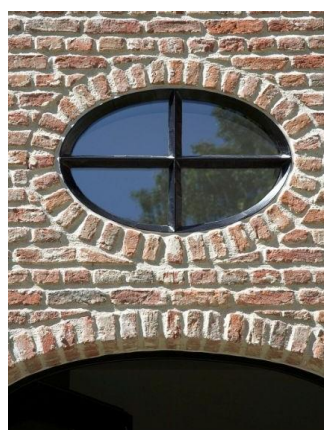
Kozijnen hebben een staande verhouding en zijn vaak voorzien van roedeverdeling in meer of mindere mate. Onderdorpels zijn van prefab beton of hardsteen, voordeuren hebben vaak een omlijsting. Een gecementeerde of gemetselde plint komt vaak voor. Dakkapellen zijn bescheiden van omvang en worden voorzien van een plat of hellend dak.

Variatie:

Verschillende groottes van kozijnen, toepassing van erkers, verschillende voordeurtypes, luifels en luiken kunnen de woning individualiseren en eigenheid geven. Bijzondere kozijnvormen kunnen accenten leggen, bijvoorbeeld boven entree of in een topgevel.

Referenties staande kozijnverhouding, roedes

Referenties bijzondere kozijnvormen

Referenties dakkapellen

Referenties omlijsting voordeuren

Architectonische uitgangspunten

Materialisatie

Samenhang:

Gevels zijn van metselwerk in een bont genuanceerde steen met levendige textuur, in kleuren van oker tot oranjerood, voorzien van vrij licht voegwerk met kalk-karakter. Regelmatig komt gekaleide, geschilderde of gecementeerde steen voor in grijswitte tot crème witte kleur.

Plinten worden toegepast en kunnen afhankelijk van het ontwerp zijn gecementeerd, donker geschilderd of uitgevoerd in hardsteen, prefab beton of donker metselwerk. Boven de kozijnen wordt een –al of niet getoogde– rollaag toegepast. Kozijnen zijn van hoogwaardig hout of van kunststof in houtprofilering en –detaillering, bij voorkeur in een kleur met natuurlijke uitstraling. Mastgoten en hwa's zijn van zink.

Dorpels en omlijstingen zijn van prefab beton of hardsteen. Dakpannen zijn van gebakken klei, natuurrood of blauw gesmoord, in model 'oude holle' en hebben een verweerd en/of genuanceerd uiterlijk. Er worden geen glimmende materialen toegepast.

Houten geveldelen zoals bijvoorbeeld zijwangen van dakkapellen of betimmerde bergingswanden zijn in gedekte kleuren geschilderd of gebeitst. Kunststof gevelbekleding komt niet voor.

Variatie:

Gevels in schoon metselwerk en gekaleide, gecementeerde of geschilderde gevels kunnen elkaar afwisselen, afhankelijk van hun positie in de straat. Zo kan ook de kleur van dakpannen, rood of blauw gesmoord, bijdragen aan variatie, maar ook aan clustering van woningen. Voordeuren kunnen in verschillende kleuren en modellen worden uitgevoerd.

Referenties materialen en details

Referentie gemetselde, gecementeerde of hardstenen plint

Architectonische uitgangspunten

Materialisatie

Referenties dakpannen: model: oude holle of OVH
Kleur: blauw gesmoord of rood genuanceerd, al dan niet kunstmatig verouderd

Referentie kleurenpalet metselwerk

Referentie gekaleide, gecementeerde of geschilderde gevel

Referenties en kleurbeeld gevelbekleding

09-06-2016

Omni Architecten BV, Schijndel

